

Handläggare: Ariane Andersson
Telefon: 08-508 20 065

ÄNDRAT ANSVAR FÖR GRAVIDA HEMLÖSA KVINNOR OCH HEMLÖSA KVINNOR MED BARN

Svar på remiss från stadsledningskontoret

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förslaget och åberopar i övrigt förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2005-06-20 som svar på remissen om ändrat ansvar för gravida hemlösa kvinnor och hemlösa kvinnor med barn.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

Åsa Berntsson
Avdelningschef

SAMMANFATTNING

Socialtjänstförvaltningen har utarbetat ett förslag till ändrade riktlinjer för ärendansvar mellan Enhet för hemlösa och stadsdelsnämnderna när det gäller hemlösa gravida kvinnor och hemlösa mammor med barn. Förslaget innebär att ansvaret för gravida hemlösa kvinnor förs över till stadsdelsnämnderna, vilket medför ökade kostnader för stadsdelsnämnderna. Förvaltningen föreslår att nämnden i sitt svar på remissen ställer sig positiv till förändringen eftersom den gagnar barnens bästa.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har utarbetats inom individ- och familjeomsorgen.

BAKGRUND

Socialtjänstförvaltningen har på uppdrag av socialtjänstnämnden utarbetat ett förslag till riktlinjer och ansvar för gravida kvinnor och för mammor med barn, som är aktuella vid socialtjänstnämndens Enhet för hemlösa. Socialtjänstnämnden har godkänt detta förslag och överlämnat det till kommunstyrelsen för beslut. Inför kommunstyrelsens beslut har välfärds- och utbildningsavdelningen vid stadsledningskontoret remitterat förslaget bland annat till Vantörs stadsdelsnämnd för synpunkter. Remissen ska besvaras senast den 31 augusti år 2005.

FÖRSLAGET I KORTHET

Enligt de nuvarande riktlinjerna för ärendeansvar mellan Enheten för hemlösa och stadsdelsnämnderna ansvarar kvinnosektionen vid Enheten för hemlösa för både kvinnan och barnet om en kvinna blir gravid under tiden hon är aktuell på enheten. Enheten för hemlösa kan därigenom ha ansvar för omhändertagna barn så länge omhändertagandet består, vilket kan innebära att barnet har uppnått 18-20 års ålder.

Antalet aktuella mor- och barnärenden är dock litet och har inte ökat under de senaste åren. I nuläget är sex barn familjehemsplacerade och ytterligare sex barn tas om hand av sina mammor med hjälp av olika stödinsatser (t.ex. mor- och barnplacering).

Enheten för hemlösa bedömer att den har svårt att upprätthålla kompetensen att utreda, bedöma och ge skydd och stöd till barn. Den nödvändiga kompetensen finns enligt enheten vid stadsdelsförvaltningarna. Enheten samarbetar därför med Katarina Sofia stadsdelsförvaltning i barnärenden (placeringar, faderskap, etc.). En kvarstående svaghet med denna ordning är dock att barn som aktualiseras vid enheten och därefter familjehemslas definieras som hemlösa. Detta kan inte anses vara i enlighet med barnens bästa utan barnen behöver få förankring i en stadsdel bland annat för att underlätta samverkan med barnavårdscentralen, förskola och skola.

Förslaget till ändrade riktlinjer omfattar följande.

A. Ansvaret för gravida hemlösa kvinnor förs över till stadsdelsnämnderna.

- 1) En gravid hemlös kvinna vars ärende handläggs på Enheten för hemlösa ska i första hand få sina behov tillgodosedda av den stadsdelsnämnd där hon senast har varit aktuell och i andra hand i den stadsdel där hon senast var folkbokförd. Tidpunkt för överflyttning till stadsdelsnämnd fastställs i samråd mellan mottagande

stadsdelsnämnd och Enheten för hemlösa. Överflytten av ansvaret ska dock ske senast i samband med barnets födelse. Om tidigare anknytning och folkbokföring saknas förs ärendet över till stadsdelsnämnd utifrån turordning som avgörs av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

- 2) En till staden nyanländ gravid hemlös kvinna som inte har varit aktuell i staden hänvisas till den stadsdelsnämnd där hon tillbringade senaste dygnsvilan. Om kvinnan har varit aktuell inom staden inom en tvåårsperiod hänvisas hon istället till den stadsdelsnämnd där hon har varit aktuell.

B. Pågående ärenden vid Enheten för hemlösa.

- 1) Ansvaret för de familjevårdsärenden som Katarina Sofia stadsdelsnämnd redan handlägger förs över dit; socialtjänstnämnden har dock kvar kostnadsansvaret. Ansvaret för mödrarna ligger kvar på kvinnosektionen vid Enheten för hemlösa.
- 2) Ärenden som gäller kvinnor som har hand om sina barn förs över till stadsdelsnämnderna efter det att pågående beslutad insats har upphört. Ärendena överförs enligt punkt A1 ovan.

Förslaget innebär tillkommande kostnader för stadsdelsnämnderna för insatser till nyanlända gravida hemlösa kvinnor och för eventuella fortsatta insatser för de mor- och barnärenden som förs över. Enligt förslaget bör eventuella behov av ekonomisk kompensation för stadsdelsnämnderna utredas av stadsledningskontoret.

STADSDELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Vantörs stadsdelsförvaltning är positiv till att ansvaret för gravida hemlösa kvinnor förs över till stadsdelsnämnderna. Förvaltningen delar bedömningen att detta är det bästa för barnen eftersom kompetens, samverkansmöjligheter, med mera finns på stadsdelsförvaltningarna. Förändringen innebär dock ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och förvaltningen instämmer därför i att behovet av ekonomisk kompensation bör utredas. Även om det endast är få ärenden är det samtidigt ärenden som ofta är omfattande och pågår under en lång tid.

När det gäller överföringen av de pågående ärendena vill förvaltningen framhålla två saker. Ur effektivitetssynpunkt bör, menar förvaltningen, ansvar för placering följas åt av kostnadsansvar. I förslaget finner förvaltningen dock inte någon motivering till att ansvaret för de familjehemsplacerade barnen förs över samtidigt som socialtjänstnämnden behåller kostnadsansvaret.

Förvaltningen vill också understryka att övertagandet av ansvaret för pågående mor- och barnärenden avser först när den beslutade insatsen har avslutats och inte när insatsen omprövas en gång i halvåret.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna förslaget till ändrat ansvar och i övrigt åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från välfärds- och utbildningsavdelningen.

BILAGOR

1. Remiss om ändrat ansvar för gravida hemlösa kvinnor och hemlösa kvinnor med barn, aktuella inom socialtjänsten i Stockholms Stad